

ÅRETS OPPSUMMERER AMOS GITAI

Hvert år inviterer Kortfilmfestivalen en person som får i oppdrag å se alle de norske kortfilmene i konkurranse og holde et foredrag om filmene på festivalens siste dag. Oppsummererne har et helt fritt mandat til selv å bestemme hva foredraget skal inneholde, men som regel forsøker de å finne sammenhenger og peke på tendenser som preger filmene og samtalene på festivalen. De siste årene har oppsummererne stort sett kommet fra Skandinavia, men i år har vi valgt å rette blikket utover Nordens grenser og dermed vært så heldig å få den israelske filmskaperen Amos Gitai.

Gitai er utdannet arkitekt, men har siden 70-tallet laget nærmere femti filmer. I begynnelsen laget han kun dokumentarfilmer, men da han etter hvert også begynte å lage fiksjonsfilmer, gjorde han det med det samme sosiale engasjementet og den samme viljen til å rette kameraet mot virkeligheten rundt ham. Dermed syntes han heller ikke at skillet mellom fiksjon og dokumentar var så stor.

Gitais utgangspunkt er alltid det samme: Han vil analysere menneskelig atferd, finne mønstre og prøve å skape perspektiv, slik at vi som tilskuere kan få en forståelse for hvorfor ting er som de er. Rent tematisk handler de fleste filmene om ulike aspekter ved opprettelsen av staten Israel, med den påfølgende konflikten mellom Israel og Palestina. Selv om han hele tiden strever etter å vise empati for de forskjellige partene, og dermed bygge opp et grunnlag for kommunikasjon, oppleves han som en provokatør og bråkmaker. Dette har resultert i at Gitai til tider har hatt problemer med å få vist filmene sine på israelsk fjernsyn. Etter å ha laget en film om den israelske okkupasjonen av Libanon, møtte han så sterk motstand i hjemlandet at han valgte å flytte til Frankrike. Der bodde han mesteparten av 80-tallet og vendte ikke tilbake til Israel før begynnelsen av 90-tallet.

I Norge er han kanskje mest kjent for *Kadosh* (1999), som gikk på norske kinoer i 2000. Mange husker den som en svært ubehagelig fortelling om undertrykking av kvinner i et ortodoks jødisk miljø. I 2002 var han igjen på norske kinoer, denne gang med en av kortfilmene i *11'09"01 – September 11*, som besto av 11 kortfilmer om 11. september, laget av 11 forskjellige regissører. Denne filmen vises her i Grimstad, i tillegg viser vi hans nyeste dokumentar *News from Home/News from House* (2006).

Støttet av Fritt Ord/Supported by The Freedom of Expression Foundation

Summary of Norwegian short films

Each year, the Norwegian Short Film Festival invites a person whose task is to watch every Norwegian short in competition and then to give a lecture about the films on the last day of the festival. The summary lecturers enjoy complete freedom to decide themselves what the lectures shall contain, but usually they try to find common themes and point out tendencies which characterise the films and discussions at the festival. During the last few years, the lecturers have generally come from Scandinavia, but this year we decided to look beyond the borders of the Nordic countries, and have been very fortunate to get the Israeli filmmaker Amos Gitai.

Gitai was educated as an architect, but has since the 1970s made nearly fifty films. In the beginning he made only documentaries, but when he started to make fiction films as well, he did it with the same commitment and the desire to point his camera towards the reality around him. Therefore, he did not perceive such a big gap between fiction and documentary.

Gitai's point of view is always the same: he wants to analyse human behaviour, find patterns and try to create a perspective, so that the audience can get an understanding of why things are as they are. Purely thematically speaking, most of his films are about various issues connected to the foundation of the state of Israel, with the following conflict between Israel and Palestine. Even though he always strives to show empathy for all the parties, and thus build a fundament for communication, he is regarded as a provocateur and troublemaker. The result has been that Gitai at times has had problems getting his films shown on Israeli TV. Following a film he made about the Israeli occupation of Lebanon, reactions were so strong that he decided to move to France. He lived there for most of the 1980s and did not return to Israel until the early 90s.

In Norway he may be best known for *Kadosh* (1999), which was released in theatres here in 2000. Many remember it as a very unpleasant story about repression of women in an orthodox Jewish community. I 2002 he was again represented in Norwegian cinemas, this time through one of the short films in *11'09"01 – September 11*, which consisted of 11 shorts about September 11, made by 11 different directors.

Gitai's latest documentary, which will be shown here in Grimstad, is called *News from Home/News from House* (2006).